

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS
PAŽYMA**

**DĖL INFORMACIJOS APIE MINISTERIJŲ IR JŲ BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ ŠILDOMŲ IR (ARBA)
VĖSINAMŲ ADMINISTRACINĖS PASKIRTIES PASTATŲ RENOVAVIMO**

2019-02-25 Nr. NV-502

Vilnius

Informacijos teikėjas: Energetikos ministerija.

Teikimo tikslas: pateikti informaciją apie ministerijų ir jų pagal kuravimo sritis biudžetinių įstaigų valstybei nuosavybės teise priklausančių šildomų ir (arba) vėsinamų valstybės institucijų ir įstaigų valstybinio administravimo subjektų naudojamų pastatų, kurių bendras plotas viršija 250 kv. m. atnaujinimą ir pateikti pasiūlymus Vyriausybei.

Klausimo esmė:

- Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programoje (toliau – Programa) yra įtvirtintas tikslas nuo Programos įgyvendinimo pradžios iki 2020 metų atnaujinti apie 470 tūkst. kv. metrų centrinės valdžios viešųjų pastatų, kuriuose bus padidintas viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumas – pasiekta mažiausiai C energinio naudingumo klasė;
- Iki šios dienos institucijos nebenaudoja ir atsisakė arba tiesiogiai iš biudžeto atnaujino 142 656 kv. metrų ploto pastatų, kurių energinio naudingumo klasės yra F, E ir D.
- iki 2020 m. liko sutvarkyti **365 375 kv. m.**, šis skaičius Programos priede (Vyriausybės nutarime) yra paskirstytas atskiroms ministerijoms, t. y. nustatytos kvotos;
- Energetikos ministerija surinko informaciją, kiek institucijos planuoja Programos lėšomis atnaujinti pastatų, kurių energinio naudingumo klasės yra F, E ir D, ir nustatė, kad ministerijos planuoja atnaujinti tik **264 088 kv. metrų pastatų ploto**.
- Pastebėtina, kad realiai Viešųjų investicijų plėtros agentūrai (toliau – VIPA) pagal paskelbtą kvietimą iki 2019-01-30 gautas paraiškas būtų atnaujinta dar mažiau, **153 869 kv. metrų ploto**, o realių paskolų sutarčių yra sudaryta tik **17 298 kv. metrų pastatų atnaujinimui**;
- Darytina išvada, kad centrinės valdžios institucijos iš esmės nepradėjo/nevykdo jokių veiksmų, viešųjų pastatų, atnaujinimui, ir kyla rizika, kad iki 2020 m. gali būti neįgyvendinti Energijos efektyvumo direktyvos (toliau – Direktyva) nustatyti įsipareigojimai, neracionaliai naudojamos lėšos pastatų šildymui bei vėsinimui, taip pat nepanaudotos ES fondų lėšos, skirtos pagal aukščiau minėtas priemones.

Atsižvelgiant į tai, kad finansine prasme yra sudarytos visos prielaidos pastatų valdytojams kreiptis ir vykdyti energetinio efektyvumo projektus – VIPA administruojamose priemonėse šiuo metu numatytas pakankamas finansavimas (apie 28 mln. eur), be to, pritrūkus lėšų būtų galima sukurti naujas grįžtančių lėšų finansines priemones, darytina išvada, kad pagrindinės priežastys, kodėl renovacija vyksta vangiai, yra pastatų valdytojų atsakomybės nebuvimas ir sankcijų biudžeto derybų metu netaikymas.

Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad pastatų energetinės būklės pagerinimas tiesiogiai sietųsi ne tik su direktyvinių reikalavimų užtikrinimu, bet ir valstybės biudžeto lėšų taupymu, VIPA apibendrinu duomenis, kokios šiuo metu yra pastatų valdytojų išlaidos šilumai ir elektrai, bei apskaičiavo kokie galėtų būti teoriniai sutaupymai po pastatų renovacijos. **Atkreiptinas dėmesys, kad išlaidos minėtoms paslaugoms galėtų mažėti iki 30 proc.** (žr. pridedamą 1 Lentelę).

Planuojami siūlymai protokoliniam Vyriausybės sprendimui:

Ministerijoms:

- užtikrinti, kad iki š. m. gegužės 1 d. būtų pateiktos viešųjų pastatų (Programos priede nurodytiems plotams) atnaujinimo projektų paraiškos;
- iki š. m. rugsėjo 1 d. užtikrinti planuojamų parduoti ar nugriauti nenaudojamų pastatų perdavimą VĮ Turto bankui;
- informaciją apie viešųjų pastatų atnaujinimo pažangą (pateiktas paraiškas, sudarytas finansavimo sutartis, vykdomus viešuosius pirkimus ir užbaigtus pastatų atnaujinimo projektus) periodiškai teikti Energetikos ministerijai;
- Energetikos ministerijai apibendrintą informaciją apie pastatų atnaujinimą ne rečiau kaip kas ketvirtį teikti Vyriausybei;
- Finansų ministerijai užtikrinti, kad tvirtinant metinius asignavimus ministerijoms, būtų atsižvelgta į Programoje nustatytą įpareigojimų vykdymo pažangą, o už įpareigojimų nevykdymą derybų metu

mažinti asignavimų, kasmet skiriamų lėšų valdomo turto (viešųjų pastatų) priežiūrai, išlaikymui ir remontui, dalį.

- Pavesti Finansų ministerijai parengti ir suderinus su Energetikos ministerija patvirtinti už pastatų atnaujinimo įpareigojimų nevykdymą, kasmet skiriamų lėšų valdomo turto (viešųjų pastatų) priežiūrai, išlaikymui ir remontui, dalį asignavimų mažinimo bei lėšų galimai baudai už Direktyvos neįgyvendinimą kaupimo tvarką.

Dalykinio vertinimo išvada

Siūlytina informaciją ir protokolinio Vyriausybės sprendimo projektą svarstyti Vyriausybės pasitarime, prieš tai apsvarsčius tarpinstituciniame pasitarime. Taip pat siūlytina Energetikos ministerijai pristatant informaciją abiejuose posėdžiuose pasinaudoti VIPA atlikta analize dėl galimo lėšų sutaupymo renovavus pastatus, duomenis apie tai įtraukiant į pasitarimo medžiagą (pristatymą).

PRIDEDAMA. Informacija apie institucijų valdomus pastatus ir galimus sutaupymus (1 Lentelė), 1 lapas.

Grupės patarėja
Dulaitienė

Šarūnė Navickaitė-